UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Jaarverslag Bibliotheek 2011

Datum
17 april 2012

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

Inhoudsopgave

Voorwoord 3
De nieuwe UB?? 4
Samenwerking HvA 5
De verhuizing van het Singelmagazijn naar het IWO 6
Nieuwe zoekmachine 7
Opening Floor 8
Studieplaatsen 10
Databank Early Dutch Books Online beschikbaar 11
Een vernieuwde tentoonstellingsruimte in het Allard Pierson Museum 12
De Etrusken – Vrouwen van aanzien – Mannen met macht 13
Naar de 'cloud' 14
Over geld gesproken 15
Varia 16
Facts & figures 24

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

Voorwoord

Van collectie naar connectie

foto Monique Kooijmans/UvA

The Cloud, dat is opeens het nieuwe toverwoord in informatieland. Gelet op de geringe vormvastheid en het vluchtige karakter van wolken niet direct een begrip om een bibliotheek mee te associëren. Waren wij immers niet synoniem met betrouwbaar, veilig, objectief, precies, bestendig en zorgvuldig? En toch bevinden ook wij ons intussen steeds vaker in de wolken, ook al voelen we ons daarbij nog wel een beetje onzeker. Soms gaat het wel erg hard, die overgang van gedrukt en fysiek naar digitaal en virtueel. Weten we wel zeker dat dat straks goed gaat allemaal? Nou, niet helemaal – maar we hebben weinig keus. Wetenschappelijke informatie in de vorm van artikelen, data en soms zelfs boeken is vandaag de dag nu eenmaal vaak alleen nog maar digitaal beschikbaar. En in de Cloud, daar ben je wel in het goede gezelschap van alle (nou ja, vele) andere informatieleveranciers en –gebruikers. Daar kun je wel profiteren van gedeelde kennis, expertise en inspanningen. Van collectie naar connectie – het is al haast een afgezaagd cliché, maar korter kun je toch eigenlijk niet zeggen wat er bij ons aan de orde is, althans voor het heden en de toekomst. Voor het verleden ligt dat allemaal heel anders. In dit jaarverslag zult u zowel de collectie als de connectie aantreffen, in verschillende verschijningsvormen nog wel. En tussen de bedrijven door gaat het ook nog over de nieuwe UB (??), de Hogeschoolbibliotheek en de Etrusken in Amsterdam; ieder met zijn eigen 'in de wolken'-gehalte.

En oh ja, de medewerkers van de universiteit gaven ook dit jaar weer het hoogste cijfer voor dienstverlening aan de UB – zelfs nog 0.2 punt hoger dan de vorige keer: een 7,8!

Nol Verhagen, directeur UB

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

De nieuwe UB??

Studiecentrum en bibliotheek van en voor Faculteit der Geesteswetenschappen

Let op de vraagtekens! Want ook in 2011 is ‘de nieuwe UB’ weer veel besproken maar weinig opgeschoten. Na lang wachten deed de rechter in maart uitspraak over het beroep dat was ingebracht tegen het besluit van Stadsdeel Centrum om de UvA een monumentenvergunning te verlenen die (gedeeltelijke) sloop van twee monumentale panden ten behoeve van de bouw van de nieuwe UB mogelijk maakte. Kort samengevat was dat oordeel: monumentenvergunning vernietigd in verband met onvoldoende motivering. De UvA is daarna een traject gestart om een betere onderbouwing voor een door het stadsdeel te nemen herstelbesluit te bewerkstelligen. In overleg met het stadsdeelbestuur heeft de UvA aan een aantal onafhankelijke deskundigen gevraagd hun licht te laten schijnen over de monumentale betekenis van het hele gebied, de kwaliteit van de bestaande bebouwing vanuit het perspectief van het programma van eisen, en het begrip universiteitscampus en de plaats van een bibliotheek daarin. Die rapporten waren eind november gereed. Het stadsdeel heeft opnieuw advies gevraagd aan Bureau Monumenten en Archeologie en Rijksdienst Cultureel Erfgoed in het kader van het herstelbesluit.

Op de valreep van het verschijnen van dit jaarverslag (april 2012) werd bekend dat de UvA “bereid is om onder voorwaarden af te zien van het plan om twee rijksmonumenten gedeeltelijk te slopen voor de bouw van een nieuw studiecentrum annex bibliotheek op het Binnengasthuisterrein. Het dagelijks bestuur van Stadsdeel Centrum heeft aangegeven om met gebruik van zijn bevoegdheden hieraan mee te willen werken. Het gaat hierbij om onder andere het zo snel mogelijk verlenen van benodigde vergunningen aan de UvA, voor een betaalbaar plan, en om acceptatie van gedeeltelijke bebouwing van het binnenhof achter de Tweede Chirurgische kliniek “. Daarmee gaat de discussie over de nieuwe bibliotheek een nieuwe fase in. Wordt vervolgd!

Verwijzingen
Huisvestingsontwikkeling Binnenstad: http://www.uva.nl/binnenstad/binnenstad.cfm

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

Samenwerking HvA

Twee kunnen meer dan een

De al eerder aangekondigde ‘fusie’ tussen de UB en de Mediatheek van de HvA is in 2011 inderdaad een feit geworden. ‘Fusie’ tussen aanhalingstekens, want de twee bibliotheken zijn nu wel één organisatie, maar doordat de moederbedrijven niet echt gefuseerd zijn kunnen de dochters ook niet echt in elkaar opgaan. Dat is wel eens moeilijk uit te leggen. Desondanks neemt de samenwerking en de wederzijdse betrokkenheid zienderogen toe.

HvA Mediatheek wordt HvA Bibliotheek

De start van de samenwerking was een mooi moment om de Mediatheek van de HvA ook (weer) Bibliotheek te gaan noemen. Naast de Universiteitsbibliotheek (UB) kennen we nu ook de Hogeschoolbibliotheek (HB).

De fusie volgt op een jarenlange samenwerking, die zich vooral concentreerde op de ‘backoffice’, de verwerkingsprocessen op de achtergrond. Voor het primaire proces, onderwijs en onderzoek bij de UvA en HvA, en voor degenen die daarin acteren, onderzoekers, docenten en studenten, zijn de bibliotheken vooral lokale organisaties waar iedereen terecht kan voor hulp bij het zoeken naar informatie, voor de informatie zelf en voor een aangename studieplek. Dat moet natuurlijk zo blijven.

Verwijzingen
HvA Bibliotheek: http://www.bib.hva.nl/hva-mediatheken/algemeen-start.cfm

Bibliotheekcommissie uitgebreid met HvA-leden

Als gevolg van de ‘fusie’ is de universitaire gebruikersgroep voor de bibliotheekvoorziening, die toeziet op de kwaliteit van de dienstverlening van de bibliotheek, uitgebreid met twee HvA-leden, Willem Baumfalk (namens de HvA-medewerkers) en Farida Kattani (namens de HvA-studenten). De gebruikersgroep, beter bekend als de Bibliotheekcommissie, kwam in 2011 drie keer bijeen. De andere leden van de Bibliotheekcommissie zijn: mw. prof. dr. E.A. Kuitert, mw. dr. T. den Blaauwen, dr. C.L. Kwa (voorzitter), E.J. Velzing MSc, dr. R.G.F. Winkels, prof. dr. R.J.P.M. Scholten en de genodigde J.J. Enschedé (voorz. Ver. van Vrienden UB) en namens de Centrale Studentenraad: Willem Heutink.

We verwachten dat de twee bibliotheken samen in kennis, expertise, slagkracht en professionaliteit zullen groeien. Als we in de keuken samenwerken, moet dat op tafel ook te zien zijn. De potjes staan al op het vuur…

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

De verhuizing van het Singelmagazijn naar het IWO

foto Monique Kooijmans/UvA

Zestien strekkende kilometer boeken, brochures, archiefmateriaal en pamfletten zijn in 2011 verplaatst van Singel 425 naar het depot van de UB achter het AMC. Op het Singel kwam daardoor 2000 m2 magazijnruimte leeg, die moest worden nagelopen en schoongemaakt.

De verhuizing heeft een aantal redenen. In de eerste plaats was het magazijn op Singel 425 verspreid over een groot aantal kleine ruimtes, her en der in het complex. Dat is niet erg efficiënt. Ook vanuit het oogpunt van de kwaliteit van behoud en beheer heeft het de voorkeur de magazijnen zoveel mogelijk te concentreren. Daarnaast denken we de dienstverlening vanuit één groot en professioneel magazijn te kunnen moderniseren (lees: digitaliseren) en te optimaliseren. En last but not least: de UB bespaart zo maar liefst € 500.000 aan huisvestingslasten.
In het kader van deze concentratie van depotcollecties heeft het UBA-boekendepot (IWO) een nieuwe bezoekersruimte gekregen en zijn de werkruimtes voor de medewerkers vernieuwd. Er werken nu 20 medewerkers in het IWO. Voor de verhuizing heeft er een omvangrijke deselectie plaatsgevonden, voornamelijk van tijdschriften waarvan inmiddels digitale versies beschikbaar zijn.

Naast de verhuizing van 16 km materiaal uit het Singel, is er in het depot ook nog eens 18 km aan boeken en tijdschriften ‘aangeschoven’. Zodoende kunnen de IWO-plankmeters efficiënt benut worden. Een telling na de verhuizing leert dat er nu bijna 78 strekkende kilometer boeken en tijdschriften op het IWO is geplaatst.

foto Monique Kooijmans/UvA

Verrassing

Verhuizingen leveren altijd verrassingen op. Zo bleek tijdens deze verhuizing een verloren gewaand deel van het archief van de politieke partij D66 in ons depot te staan. Waarschijnlijk beheerde een UvA-medewerker het archief over de jaren 1966 tot 1973. De rest van het archief van D66 was intussen ondergebracht bij het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen, verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen. Binnen de UB is het archief 'vergeten' geraakt en het Documentatiecentrum was er al van uit gegaan dat het archief in de rumoerige tijden die de partij midden jaren zeventig doormaakte, verloren was gegaan. Het archief is inmiddels overgedragen.

Verwijzingen
Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen: http://www.rug.nl/dnpp/index

Nieuwe zoekmachine

Primo als basis voor de Digitale Bibliotheek

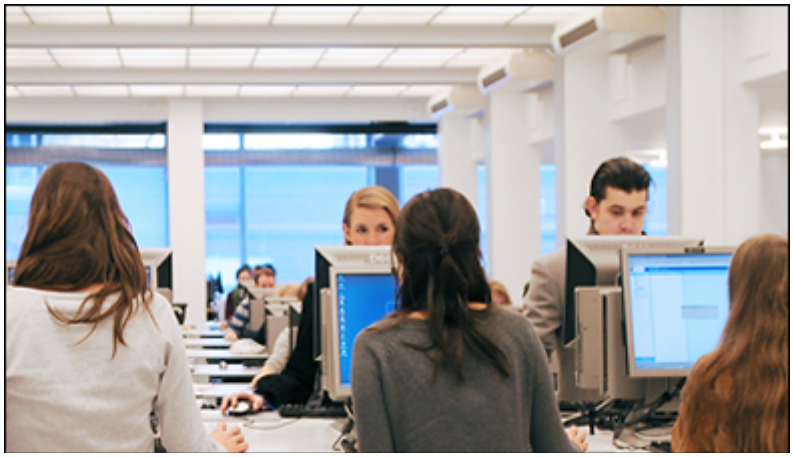

foto Monique Kooijmans/UvA

Op basis van een uitgebreid vooronderzoek hebben de Universiteitsbibliotheek en de HvA Bibliotheek in 2011 gekozen voor de nieuwe zoekmachine Primo van Ex Libris als basis voor hun Digitale Bibliotheek.

Primo komt in plaats van de oude software die sinds 2002 in gebruik is geweest. Primo is veel sneller, makkelijker in het gebruik en geeft in veel vakgebieden een groter resultaat. Bovendien indexeert Primo ook de catalogus van de bibliotheken, waardoor nu zowel de digitale als de gedrukte bronnen van de bibliotheken worden doorzocht. Op 14 december 2011 is de beta-versie gelanceerd.

Voordelen

Primo maakt gebruik van een heel andere techniek dan de oude zoekmachine, een techniek die vergelijkbaar is met die van Google.

Enkele voordelen van Primo zijn:

- Alle zoekresultaten worden direct opgehaald waardoor zeer grote resultatensets mogelijk zijn. Die kunnen vervolgens worden verfijnd op bijvoorbeeld beschikbaarheid, materiaalsoort, locatie, auteur, jaar, taal of onderwerp.
- De gebruiker kan boeken uit het magazijn direct aanvragen. Ook reserveren en verlengen is mogelijk. Tot nu toe moest je daarvoor eerst terug naar de catalogus.
- Databases hoeven niet vooraf te worden geselecteerd; er wordt standaard in alles tegelijk gezocht.

Helaas zijn nog niet alle bronnen waartoe de Universiteitsbibliotheek en HvA Bibliotheek toegang bieden in Primo beschikbaar. Dat komt doordat nog niet alle leveranciers overeenstemming met Ex Libris hebben bereikt over doorgifte van hun metadata. We hopen uiteraard dat er snel verbetering komt in deze dekkingsgraad.

Via de *Survey*-knop kunnen gebruikers hun mening geven. Deze opmerkingen worden komende maanden meegenomen bij het verbeteren van de zoekmachine.
Verwijzingen
: http://lib.uva.nl/primo_library/libweb/action/search.do?dscnt=1&dstmp=1334648849235&vid=UVA&fromLogin=true

Opening Floor

Studiecentrum, werkruimte, ontmoetingsplaats annex HvA Bibliotheek

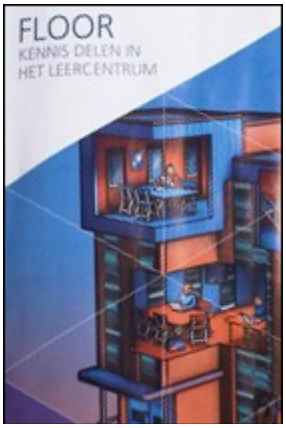
foto Danny Schwarz

In de zomer van 2011 is het Kohnstammhuis na een ingrijpende verbouwing weer geopend voor studenten en medewerkers van de HvA. Het Kohnstammhuis vormt samen met het tegenovergelegen Benno Premsela Huis (voorheen het Singelgrachtgebouw) het hart van de nieuwe Amstelcampus van de HvA. Op de begane grond en de eerste verdieping van het Kohnstammhuis is Floor, het centrale leercentrum annex bibliotheek van de HvA, gevestigd.

Wat gebeurt er in Floor?

Floor is een studiecentrum, een werkruimte en een ontmoetingsplaats. Alle activiteiten in Floor staan in het teken van kennisdelen. Er worden debatten georganiseerd, maar ook workshops, tentoonstellingen en voorstellingen.

De HvA Bibliotheek is organisatorisch verantwoordelijk voor Floor en coördineert de activiteiten die de domeinen daar organiseren. Floor werd geopend met een debat over de kwaliteit van het HBO onderwijs en deze opening werd meteen gevolgd door een filmfestival, een boekpresentatie en diverse openbare interviews en evenementen.

In de zogenaamde ‘broedplaatsen’ op de eerste verdieping werken studenten, docenten en medewerkers aan diverse projecten en kan iedereen aanschuiven en meeluisteren. Natuurlijk is in het hart van Floor ook de oude vertrouwde

bibliotheek te vinden met de collecties en werkplekken. Geheel in lijn met het Nieuwe Werken op de Amstelcampus zijn er in Floor geen desktopcomputers geplaatst. Dat is nog even wennen, voor de studenten en voor de bibliotheekmedewerkers. In 2012 moet blijken of dit een wijs besluit is geweest…….

Verwijzingen
Floor: http://www.hva.nl/nieuws/2012/02/17/floor-kennis-delen-in-het-leercentrum-met-debatten-presentaties-en-lezingen/

Zie ook
Samenwerking HvA pagina 5

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

Studieplaatsen

Studeren in bibliotheken onverminderd populair

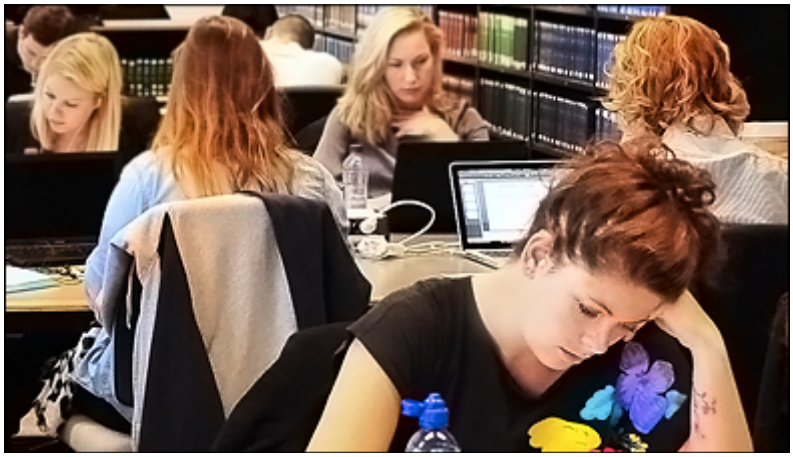

foto Monique Kooijmans/UvA

De beschikbaarheid, de bezetting, de kwaliteit en de kosten van studieplaatsen zijn onderwerpen die zich in de belangstelling mogen verheugen van studenten (vraag), faculteiten (bekostiging) en UB (beheer en regie). In de landelijke pers is deze trend ook gesignaleerd: studenten herontdekken in groten getale de bibliotheek.

Flexibel openingsbeleid

De bibliotheken van de UvA beheren nu 3.397 plaatsen. Van deze 3.397 plaatsen zijn er 1.360 voorzien van een PC. Op alle locaties is draadloos internet beschikbaar. Naast de studieplaatsen die door de bibliotheken worden beheerd, zijn er nog enige honderden plekken, vooral in mensa's en kantines, waar ook wordt (samen)gewerkt en gestudeerd.

In 2011 waren in oktober en in december soms alle studieplaatsen bezet. Vooral de UB is zeer populair. De UB hanteert een flexibel openingsbeleid, hetgeen inhoudt dat in de tentamenperiodes de openingstijden (van de UB en het Bushuis) worden uitgebreid.

In 2010 al lanceerde de UB de webtool *Beschikbare pc's* waarop studenten kunnen zien hoeveel vrije pc-plekken er op een locatie beschikbaar zijn. Deze webtool is ook raadpleegbaar via de mobiele website.

Verwijzingen
Webtool Beschikbare PC's: http://diensten.uba.uva.nl/com/open/
Mobiele website: http://m.uba.uva.nl/
Overzicht adressen en openingstijden: http://diensten.uba.uva.nl/com/maps/

Verschillende factoren zorgen voor een hogere druk op de studieplaatsen. Ten eerste is het aantal studenten de laatste jaren fors gegroeid, van 25.286 in 2006 naar 32.739 in 2011. Onmiskenbaar is ook de druk op de student om met meer rendement te studeren toegenomen.

Tenslotte lijkt, mede als gevolg hiervan, ook het studeren in de bibliotheek aan populariteit te winnen, niet alleen aan de UvA en de HvA, maar 'all over the world'.

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

Databank Early Dutch Books Online beschikbaar

Samenwerking bibliotheken Leiden, Amsterdam en Koninklijke Bibliotheek

Tijdens een feestelijke bijeenkomst in de Stadsgehoorzaal van Leiden is op 26 mei 2011 de databank *Early Dutch Books Online* (EDBO) gelanceerd. Met financiering door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zijn ruim 11.000 boeken (ruim 2 miljoen bladzijden) uit het Nederlands taalgebied uit de periode 1781-1800 gedigitaliseerd en op woordniveau doorzoekbaar gemaakt. EDBO is een gezamenlijk project van de universiteitsbibliotheken van Amsterdam en Leiden en de Koninklijke Bibliotheek.

Digitalisering van uniek historisch bronnenmateriaal

EDBO maakt uniek historisch bronnenmateriaal beschikbaar uit de woelige tijd van de Vierde Engels-Nederlandse Oorlog, de Franse Revolutie en de Bataafse Republiek. Inhoudelijk is gekozen voor historische, politieke, theologische en letterkundige werken waaronder de briefroman *Sara Burgerhart* van Betje Wolff en Aagje Deken. Daarnaast is er ook veel populair drukwerk in EDBO te vinden, zoals griezelromans, liedbundels en politieke pamfletten.

EDBO maakt onderdeel uit van de wereldwijde trend om het geschreven en gedrukte erfgoed te digitaliseren, enerzijds met het oog op betere toegankelijkheid (plaats- en tijdonafhankelijk) en anderzijds met het oog op preservering van kwetsbaar en vaak uniek materiaal. EDBO sluit daarmee naadloos aan bij soortgelijke projecten in het buitenland, waarvan *Early English Books Online* en *Eighteenth Century Collections Online* de bekendste zijn.

Gidsje voor eerstejaarsstudenten geesteswetenschappen

Ter gelegenheid van de lancering van EDBO heeft de UB in september aan alle eerstejaarsstudenten van de Faculteit der Geesteswetenschappen het gidsje *Eerste Hulp bij e-Onderzoek voor studenten in de geesteswetenschappen. Slimmer zoeken, slimmer documenteren* beschikbaar gesteld. In het gidsje, geschreven door journalist Ewoud Sanders, wordt aan de hand van concrete vragen uit de onderzoekspraktijk getoond hoe je slimmer en beter digitale bronnen, zoals EDBO, kunt doorzoeken en documenteren.

In totaal zijn ruim 1.000 gedrukte exemplaren van het boekje verspreid; daarnaast is het boekje ook online vrij beschikbaar via UvA-DARE.

Verwijzingen
Early Dutch Books Online: http://www.earlydutchbooksonline.nl/nl/edbo
Eerste Hulp bij e-Onderzoek voor studenten in de geesteswetenschappen in UvA-DARE: http://dare.uva.nl/record/395093

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

Een vernieuwde tentoonstellingsruimte in het Allard Pierson Museum

foto Monique Kooijmans/UvA

In oktober 2011 nam het Allard Pierson Museum een nieuwe tentoonstellingsruimte in gebruik. Door kantoren en een depot te verplaatsen, is de ruimte voor wisseltentoonstellingen drie keer zo groot geworden, namelijk 450 m2. Hiermee is een lang gekoesterde wens in vervulling gegaan.
Renovaties in monumentale gebouwen vereisen veel overleg en zorgvuldige planning. Er moet rekening gehouden worden met de monumentale waarden. Er moet intern verhuisd worden. En de verbouwing zelf levert ook altijd verrassingen op. De financiering heeft weer een heel andere dynamiek. Het is daarom een klein wonder dat de verbouwing zo voorspoedig verlopen is. Binnen budget, op tijd en het museum bleef geopend voor publiek. Dat zeggen niet alle Amsterdamse musea ons na!

Financiële steun

Deze verbouwing is de eerste belangrijke stap in een veelomvattend vernieuwingstraject dat loopt tot 2017. Belangrijkste doelen van dat traject zijn het creëren van meer faciliteiten voor onderwijs en onderzoek, het vernieuwen en dynamischer maken van de collectiepresentatie en het gastvrijer maken van het museum.

Voor dit plan worden fondsen geworven en er wordt ook een beroep gedaan op sponsoring en het mecenaat. Via de speciaal hiervoor opgerichte Senaat kunnen bedrijven en particulieren die vernieuwing financieel steunen.

Verwijzingen
Senaat van het Allard Pierson Museum: http://www.allardpiersonmuseum.nl/senaat.pdf (zie pagina ....)
Allard Pierson Museum: http://allardpiersonmuseum.nl/

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

De Etrusken – Vrouwen van aanzien – Mannen met macht

Dubbeltentoonstelling Allard Pierson Museum

foto Monique Kooijmans/UvA

Het Allard Pierson Museum opende op 14 oktober 2011 – met de nodige persaandacht – een dubbeltentoonstelling over de Etrusken. Samen met het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden werd uitgebreid aandacht geschonken aan de fascinerende cultuur van de Etrusken. In Leiden kregen ‘vrouwen van aanzien’ de meeste aandacht en in Amsterdam stonden ‘mannen met macht’ centraal. Dat betekende dat het Allard Pierson Museum zich vooral richtte op krijgsheren, priesters en prinsen. Het mannelijk machtsvertoon kwam ruimschoots aan bod in thema's als handel, rijkdom en religie.

Ruim 300 topstukken uit Italiaanse musea

Heel bijzonder was dat er maar liefst ruim 300 topstukken uit toonaangevende Italiaanse musea te zien waren. Ook de spectaculaire 3D reconstructie van het Regolinni Galassi graf sprak zeer tot de verbeelding. Bezoekers konden door de graftombe heen lopen en kregen zo een reëel beeld van een dergelijke ruimte.

Verwijzingen
http://regolinigalassi.wordpress.com/

Het boek bij de tentoonstelling is inmiddels herdrukt en ook in het Engels verschenen. De introductiefilm, de vele lezingen, de vernieuwde museumwinkel en de schoolprogramma’s waren allemaal heel populair. En gelukkig werd de tentoonstelling hoog gewaardeerd en zeer goed bezocht. Mede daardoor ziet UvA Erfgoed (waar het Allard Pierson Museum en de Bijzondere Collecties onder vallen) voor het derde achtereenvolgende jaar zijn bezoekersaantallen aanzienlijk toenemen.

Verwijzingen
Allard Pierson Museum: http://allardpiersonmuseum.nl/
Bijzondere Collecties: http://www.uba.uva.nl/bbc/

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

Naar de ‘cloud’

IT-faciliteiten in community cloud

foto Monique Kooijmans

Onder ‘cloud services’ verstaan we het leveren of gebruiken van schaalbare en ‘elastische’ diensten via internet. Het is een manier om door middel van een computernetwerk IT-faciliteiten (zoals servers, opslag, applicaties en diensten) op aanvraag beschikbaar te stellen met geen of weinig beheersinspanningen bij de eigen instelling. In het geval van een ‘community cloud’ is er sprake van gemeenschappelijke, specifieke services voor het hele (hoger) onderwijs en onderzoek.
Door de beschikbaarheid van wereldwijd geleverde diensten en het wereldwijd optreden van leveranciers kunnen bibliotheken profiteren van deze schaalvergroting. Op die manier hoeven zij die diensten en voorzieningen niet langer zelf te ontwikkelen en in stand te houden. Deelnemen en aansluiten bij een internationale informatie infrastructuur is dan wel een voorwaarde.

Pilot WorldCat

Om die reden is de UB al in 2009 voor het beschrijven van haar bibliotheekcollecties overgegaan naar de meest gangbare internationale standaarden en formaten MARC21 en AACR2. Het gebruik van deze standaarden maakte het mogelijk om in 2011 onze titels bij wijze van proef direct in te gaan voeren in WorldCat, een wereldwijd OCLC netwerk van bibliotheekcatalogi en diensten waarin zich meer dan 258 miljoen bibliografische beschrijvingen bevinden.

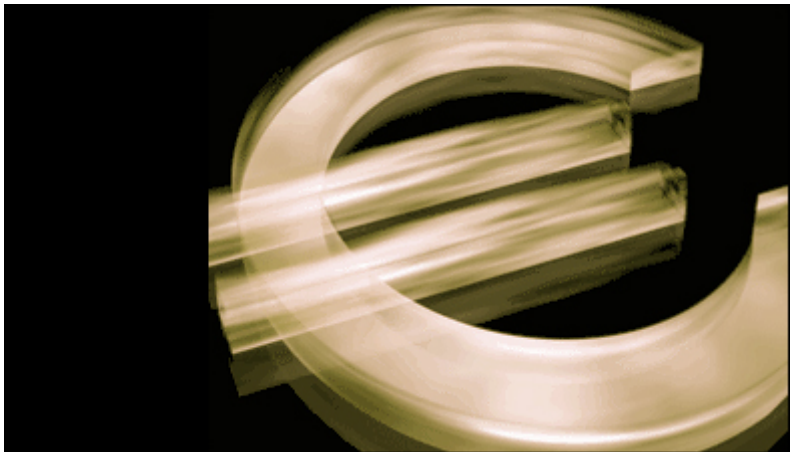
De bevindingen van deze pilot waren zo positief dat de UB en HvA Bibliotheek in 2012 definitief de overstap zullen maken van een landelijk naar een wereldwijd metadata platform voor al onze archivale, museale en bibliotheekcollecties.

Verwijzingen
WorldCat: http://www.oclc.org/worldcat/

Bij de introductie van de nieuwe zoekmachine Primo ter vervanging van de Digitale Bibliotheek konden we mede dankzij bovenstaande voorbereidingen daadwerkelijk overgaan naar een 'community cloud' die door Ex Libris (ook de leverancier van ons bibliotheek management systeem Aleph) wordt onderhouden.

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

Over geld gesproken

De UB is in 2011 ruimschoots binnen de begroting gebleven. Er was een tekort voorzien van € 700.000, waarvan € 200.000 samenhing met een reservering voor het project NPS (Nieuw Plaatsing Systeem) en € 500.000 met het project Concentratie Depot Collecties in IWO. Het eerste project is niet uitgevoerd; het tweede project is wel uitgevoerd, binnen de begroting en binnen de planning. Het feitelijke tekort is ruim € 100.000. Dat het tekort lager uitvalt dan begroot is derhalve deels (voor € 200.000) toe te schrijven aan het niet uitvoeren van het project NPS, maar verder doordat enkele onderdelen beter hebben gepresteerd dan begroot.
Naast deze financiële opmerkingen kan worden geconstateerd dat de UB in 2011 goed heeft gepresteerd. Het project Concentratie Depotcollecties in het IWO vergde een grote inspanning van velen in de organisatie. Daarnaast werd in 2011 nieuwe software (uit de cloud) in gebruik genomen voor de digitale bibliotheek. In september werd, enkele maanden later dan gepland, de fusie tussen de bibliotheken van de HvA en de UvA beklonken. In de loop van het jaar werd tenslotte een ingrijpende verbouwing in het Allard Pierson Museum gerealiseerd, die ervoor zorgde dat de ruimte voor wisseltentoonstelling maar liefst drie keer zo groot is geworden.

Bijlagen
UB exploitatie-overzicht 2011

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

Varia

Korte nieuwsberichten

Open Access weken
Nieuwe blogs van informatiespecialisten
Promas en Personal Metis
Kennisdeeldagen HB en UB
Archief van Arnon Grunberg naar Bijzondere Collecties
Ruimer aanbod cursussen en workshops Juridische Bibliotheek
SURF-project CARDS
Tentoonstellingen Leo Polak
SURF-project Enhanced Journals Made Easy
Bijzondere Collecties wint prijs MuseumN8
Webbronnen Streaming Video
Nieuwe museum- en webwinkel bij Bijzondere Collecties
Jaarvergadering Bibliothèques Européennes de Théologie
Sinterklaas schenkt collectie papier
Vereniging van Vrienden Allard Pierson Museum
Dr. Th.J. Steenbergen Fonds voor de Amsterdamse Gouden Eeuw

Open Access weken

De UvA heeft in de Open Access weken van 24 oktober tot en met 4 november 2011 aandacht besteed aan het beter toegankelijk maken van rapporten en het archiveren van onderzoeksdata onder het motto “Red de Data”. Tijdens deze weken heeft Saskia Woutersen-Windhouwer, specialist Elektronisch Publiceren en Repository Manager bij de UB, auteurs waarvan rapporten waren gearchiveerd per e-mail gevraagd of de rapporten publiek toegankelijk konden worden gemaakt. Op deze oproep die verzonden werd aan 816 adressen zijn in totaal 265 positieve reacties ontvangen (waarvan 65 binnen 1 uur!). Dat betekent een positieve respons van 32%. Verder zijn onderzoekers via nieuwsbrieven, flyers en websites geïnformeerd over plekken waar onderzoeksgegevens duurzaam gearchiveerd kunnen worden.

Bijlagen
Flyer Open Access weken

Nieuwe blogs van informatiespecialisten

In toenemende mate maakt de bibliotheek gebruik van sociale media voor de communicatie met haar gebruikers. Facebook en Twitter zijn al een aantal jaren in gebruik, zowel bij de HvA als de UvA, om actueel nieuws of nieuwe

diensten en producten onder de aandacht te brengen van studenten, docenten en onderzoekers. Ook via blogs worden zij geattendeerd op nieuwe ontwikkelingen.

In 2011 startten de blogs *Nieuws & Tips* van de Juridische Bibliotheek (HvA/Wilma van den Brink), *JURBIB* (UvA/rechtsgeleerdheid/Pascal Braak) en *Mare Nostrum* (UvA/Romaanse talen/Marta Adsarias en Margriet van Oerle). Het nieuwsblog voor alle bibliotheekmedewerkers van HvA en UvA, *UBA-e*, werd in een nieuw jasje gestoken.

Verwijzingen
Nieuws & Tips Juridische Bibliotheek HvA: http://jmnieuws.blogspot.com/
JURBIB (UvA, Juridische Bibliotheek): http://www.jurbib.nl/
Mare Nostrum (UvA, Romaanse talen): http://blognostrumuva.wordpress.com/
UBA-e : http://ubaeinfo.wordpress.com/

Promas en Personal Metis

De zichtbaarheid van de wetenschappelijke publicaties van de UvA is verbeterd door voor elke UvA-medewerker een gestandaardiseerde webpagina te genereren. Met behulp van een eenvoudige module ‘Promas’, worden de publicaties van een auteur op de webpagina vermeld. Auteurs kunnen via de invoermodule ‘Personal Metis’ gegevens aanvullen of verbeteren. De tijdigheid en de kwaliteit van de onderzoeksregistratie zijn daardoor verbeterd. Auteurs kunnen bovendien zelf de controle houden over de invoer. Universiteitsbibliotheek (UB), het Informatiseringscentrum (IC), en bureau Communicatie (bC) hebben samengewerkt aan dit project.

Verwijzingen
Voorbeeld persoonlijke pagina met publicaties in Metis: http://home.medewerker.uva.nl/r.vanderlaarse/publications.html

Kennisdeeldagen HB en UB

In 2011 vonden twee ‘kennisdeeldagen’ plaats, gezamenlijke bijeenkomsten van alle informatiespecialisten van de Hogeschoolbibliotheek (HB) en de Universiteitsbibliotheek (UB) gericht op onderlinge kennisuitwisseling. Tijdens de eerste bijeenkomst stond de rol van de informatiespecialist als liaison met staf en studenten centraal; in de tweede ging het vooral over het gebruik van (streaming) video bij HvA en UvA.

Daarnaast vond op 15 december 2011 voor de gehele bibliotheekorganisatie een lezingenprogramma plaats over onderzoeksdata, georganiseerd door de sector Elektronische Diensten.

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

Verwijzingen
Conferentie over onderzoeksdata: http://ubaeinfo.wordpress.com/2011/12/19/conferentie-over-onderzoeksdata-geslaagd/

Arnon Grunberg. Foto: Eva Pel.

Archief van Arnon Grunberg naar Bijzondere Collecties

Het archief van schrijver Arnon Grunberg werd in 2011 in bruikleen overgedragen aan de Bijzondere Collecties. Grunberg schonk het archief aan zijn bibliograaf Jos Wuijts, die van meet af aan als bewonderaar van Grunbergs werk al diens reguliere en bibliofiele uitgaven verzamelde. Hij stelde bibliografieën samen van Grunbergs oorspronkelijke publicaties en van de vertalingen daarvan. Zijn contact met Grunberg leidde er toe dat de schrijver hem regelmatig pakketjes stuurde met bijzondere uitgaven, documentatie en archiefmateriaal. De collectie blijft eigendom van de Stichting Archief Arnon Grunberg, die zich zal inspannen om de collectie als een 'levend archief' te blijven aanvullen. Zo wordt belangrijk onderzoeksmateriaal al tijdens het leven van de auteur bijeengebracht.

RefWorks

Ruimer aanbod cursussen en workshops Juridische Bibliotheek

De Juridische Bibliotheek breidde in 2011 de ondersteuning aan, vooral studenten, spectaculair uit met een ruimer aanbod aan workshops en vernieuwde handleidingen. Zo'n 25 workshops hebben 600 deelnemers weer informatievaardiger gemaakt. Nieuw in het aanbod waren de workshops RefWorks voor juristen en Bacheloressay waarin studenten worden ondersteund die gaan beginnen aan hun afsluitende examenstuk.
De handleidingen en demo's geven vervolgens een solide basis om op terug te vallen tijdens het onderzoek.

Verwijzingen
RefWorks voor juristen: http://www.uba.uva.nl/jb/object.cfm/00F29E7C-69BB-49AD-BEC46FAFD9121415
Handleidingen en demo's: http://www.uba.uva.nl/jb/hulp.cfm/FC0985CD-C50A-4271-85C4E4B402259FA7
Jaarverslagen Juridische Bibliotheek: http://www.uba.uva.nl/jb/object.cfm/260D794F-CE50-4C91-A5F74D1AEDCD9773/9DCF1253-EBA2-467C-8F8C92CB7B7134D3

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

SURF-project CARDS

In het SURF-project CARDS (Controlled Access to Research Data, Stored Securely) is onderzocht hoe onderzoekers ondersteund kunnen worden bij omgaan met onderzoeksdata.

Bij de UvA deden drie onderszoeksgroepen mee aan de pilot. onder leiding van projectleider Driek Heesakkers van de UB. Bij elk van de drie werkten informatiespecialisten nauw samen met de onderzoeksgroep om de behoefte te inventariseren, een datamanagementplan op te stellen en dit uit te voeren.

De resultaten geven belangrijke informatie voor het management van de UB maar ook van de onderzoeksinstituten. Daarnaast vormen de opgedane ervaringen van de deelnemende informatiespecialisten een eerste stap naar het opnemen van deze ondersteuning in het UBA-aanbod aan onderzoekers.

Verwijzingen
Eindrapport CARDS: http://www.surf.nl/nl/projecten/Pages/CARDS.aspx

Tentoonstellingen Leo Polak

Ter gelegenheid van de 70ste sterfdag van de Joodse rechtsfilosoof, vrijdenker en humanist Leo Polak (1880-1941) en de schenking van zijn dagboeken aan de UB werden er twee tentoonstellingen georganiseerd door informatiespecialist Lidie Koeneman, één in de UB en één in de Bibliotheek Bijzondere Collecties. Tevens werkte zij mee aan de bundel *Liever een dode leeuw dan een levende hond* die in december ter herdenking van Polaks overlijden verscheen, op initiatief van het Humanistisch Historisch Centrum.

Verwijzingen
Bericht over Leo Polak: http://www.uvh.nl/humanistisch-historisch-centrum/actueel/nieuwsoverzicht/liever-een-dode-leeuw-dan-een-levende-hond

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

SURF-project Enhanced Journals Made Easy

In het SURF-project EJME (Enhanced Journals Made Easy) werkte projectleider Driek Heesakkers van de UB samen met andere partners aan het vereenvoudigen van het publicatieproces voor verrijkte tijdschriften. Dit project bouwde voort op de ervaring in een voorgaande pilot met Journal of Archeology in the Low Countries (JALC). Het project heeft belangrijke technische belemmeringen in het open source platform Open Journal Systems (OJS) weggenomen. Bovendien werden twee plugins voor OJS ontwikkeld die het redactionele werk vereenvoudigen en de samenhang tussen het artikel en de bijbehorende datasets versterken.

Verwijzingen
Journal of Archeology in the Low Countries (JALC): http://dpc.uba.uva.nl/cgi/t/text/text-idx?c=jalc

Bijzondere Collecties wint prijs MuseumN8

De MuseumN8 is een topevenement met een interessante doelgroep. In 2011 ontving Bijzondere Collecties een prijs voor de MuseumN8-programmering omdat Bijzondere Collecties volgens de juryleden “een goede afweging tussen luchtige en verdiepende programma-onderdelen wist te bieden, zonder de collectie en de tentoonstelling uit het oog te verliezen. Het programma was goed gevuld door de museumnacht heen”.

Thema was *De Nacht van het Menselijk Lichaam*. Eeuwenoude en gloednieuwe medische wetenschap, maar ook kwakzalverij en Dr Bibber. De tentoonstelling *De ontdekking van de mens. Anatomie verbeeld* toonde het menselijk lichaam van binnen en van buiten. Tot in de kleine uurtjes waren er tal van activiteiten, van lezingen door onder andere Dick Swaab tot bodybuilding en kwakzalverij.

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

Webbronnen Streaming Video

Medio 2011 lanceerde het Informatiseringscentrum (IC) van de UvA de website *Video en onderwijs*, één centrale plek op het web waar alle relevante informatie over het gebruik van (streaming) video binnen de UvA is samengebracht, van videoconferencing tot het opnemen van colleges, van zelf video's produceren tot auteursrechten. Informatiespecialist Ruurd Bakker is verantwoordelijk voor het onderdeel Webbronnen Streaming Video, een repository van vrij op het web toegankelijk audio-visueel materiaal (films, videofragmenten, podcasts, webcolleges, etc.).

Verwijzingen
Website Video en onderwijs van IC: http://www.ic.uva.nl/video/video-in-onderwijs.cfm

Nieuwe museum- en webwinkel bij Bijzondere Collecties

Op woensdag 15 juni 2011 opende de Bijzondere Collecties een nieuwe museumwinkel en een webwinkel. De internationaal befaamde boekhandel Nijhof & Lee, gespecialiseerd in typografie, grafische vormgeving en boekgeschiedenis, nam zijn intrek in de hal van de Bijzondere Collecties. Ook worden in de winkel artikelen aangeboden van de UvA Shop.

Boeken van Nijhof & Lee en uitgaven van de Bijzondere Collecties zijn ook online verkrijgbaar, via de webwinkel. Tevens bestaat de mogelijkheid om naar keuze reproducties te bestellen uit het unieke beeldmateriaal van de Bijzondere Collecties.

Verwijzingen
Webwinkel Bijzondere Collecties: https://bijzonderecollecties.hexspoorwms.nl/NL/

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

Jaarvergadering Bibliothèques Européennes de Théologie

Van 3 tot en met 7 september 2011 vond de 40ste jaarvergadering van Bibliothèques Européennes de Théologie (BETH) plaats in Amsterdam. Dit samenwerkingsverband van theologische bibliotheken uit alle delen van Europa congresseert jaarlijks. Deze keer nam de Nederlandse Vereniging van Theologisch Bibliothecariaat de organisatie voor haar rekening. Namens de UB had informatiespecialist Maaike van Rossem zitting in het organisatiecomité. Diverse ontvangsten en presentaties vonden plaats in de UB en de Bibliotheek Bijzondere Collecties. Thema van de jaarvergadering was Religious Diversity: Past, Present and Future in Theological Librarianship.

Verwijzingen
Bijeenkomst Jaarvergadering Bibliothèques Européennes de Théologie: http://theo.kuleuven.be/beth/page/110/

Sinterklaas schenkt collectie papier

Op 1 december 2011 droeg Sinterklaas een verzameling sinterklaaspapier over aan de Bijzondere Collecties. De verzameling werd bijeengebracht door Prof. dr. J.C. Zadoks (1929), oud-hoogleraar plantenziekten. Vijftig jaar lang bewaarde hij de inpakpapiertjes die overbleven na de pakjesavonden op 5 december. Zo ontstond een verzameling die nu meer dan 1600 voorbeelden omvat. Deze verzameling sluit mooi aan op het vele materiaal over papierhistorie en grafische vormgeving dat al bij de Bijzondere Collecties bewaard wordt. De verzameling-Zadoks laat zien hoe de vormgeving van sinterklaaspapier zich gedurende een halve eeuw heeft ontwikkeld. De ontwerpen weerspiegelen de visuele stijl en smaak van de periode van ontstaan: van knusse sfeerbeelden en Anton Pieck-taferelen tot complete stripverhalen, kindertekeningen en minimale symbooltaal.

Vereniging van Vrienden Allard Pierson Museum

De Vereniging van Vrienden van het Allard Pierson Museum is een bloeiende vereniging die in 2011 bijna 1200 leden telde. Er werden in 2011 voor de Vrienden meer dan 20 lezingen gehouden en nummer 104 van de *Allard Piersonmededelingen* verscheen in het kader van de tentoonstelling *Verboden toegang*.

De Vereniging leverde een financiële bijdrage voor een brochure waarin de toekomstplannen van het museum worden uiteengezet. In 2011 werd een zogenaamd kiezenflesje verworven voor de collectie van het museum dankzij een schenking van een goede Vriend van de Vereniging. Op 20 december 2011 is in een schenkingsakte vastgelegd dat de voorwerpen die eigendom waren van de Vereniging van vrienden zijn geschonken aan het Allard Pierson Museum.

Op 5 september 2011 overleed dr. mr. Joost Kist. Zijn belangrijke verzameling rolzegels en stempelzegels is nu eigendom geworden van de Vereniging.

Dr. Th.J. Steenbergen Fonds voor de Amsterdamse Gouden Eeuw

De opening van de tentoonstelling *Toerist in de Gouden Eeuw. Amsterdam voor vijf duiten per dag* bij de Bijzondere Collecties in de zomer van 2011, markeerde ook de overdracht door de familie van het tot dan toe particuliere *Dr. Th.J. Steenbergen Fonds* aan het Amsterdams Universiteits Fonds. Dit fonds uit 1989, met een waarde van een kleine 500.000 euro, steunt Bijzondere Collecties bij activiteiten die de Gouden Eeuwcollectie ten goede komen. Amsterdam University Press publiceerde het zeer fraaie boek *Papieren pracht uit de Amsterdamse Gouden Eeuw. Geschenken van het Dr. Th.J. Steenbergen Fonds*, waarin alle aanwinsten met steun van dit fonds worden beschreven.

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

Facts & figures

foto Monique Kooijmans

Onderstaand vindt u de belangrijkste feiten en cijfers van de Bibliotheek van de Universiteit van Amsterdam.

UvA Erfgoed

In 2011 ontving UvA Erfgoed (Allard Pierson Museum en Bijzondere Collecties), inclusief de Artis Bibliotheek, in totaal zo'n 85.000 bezoekers aan tentoonstellingen, wetenschappers op de studiezalen, studenten voor colleges en geïnteresseerden voor lezingen, boekpresentaties en andere evenementen. Daarmee werd de stijgende lijn van publieke belangstelling van de afgelopen jaren voortgezet.
2008: 50.000

2009: 65.000

2010: 75.000

2011: 85.000

Onderstaand treft u een overzicht aan van alle activiteiten georganiseerd door UvA Erfgoed in 2011 en een overzicht van acquisities bij UvA Erfgoed.
Bijlagen
Overzicht activiteiten UvA Erfgoed 2011
Overzicht acquisities UvA Erfgoed 2011

Personeel

De omvang van het personeel naar geslacht en naar salarisschaal op basis van het aantal fte. Tevens het ziekteverzuimpercentage en frequentie.
Bijlagen
UB FTE's onderverdeeld naar geslacht 2011
UB FTE's onderverdeeld naar salarischalen 2011
UB FTE's onderverdeeld naar leeftijdsgroep 2011
UB ontwikkeling ziekteverzuim en frequentie 2011

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

Exploitatie

In het exploitatie-overzicht treft u een algemeen overzicht van de inkomsten en uitgaven van de bibliotheek. Dit overzicht is exclusief exploitatie van de HvA Bibliotheek.

Bijlagen
UB exploitatie-overzicht 2011

Collectievorming

Een overzicht met uitgaven op het gebied van collectievorming onderverdeeld naar materiaal.

Bijlagen
UB Collectievorming 2011

Gebruikscijfers

Een overzicht van openingsuren van de UB, het aantal uitleningen, het aantal zoekacties in de UvA-catalogus, Picarta, aantal zoekacties in meest gebruikte databases, het aantal geraadpleegde artikelen in de meest gebruikte elektronische tijdschriften.

Bijlagen
UB Gebruikscijfers 2011

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

Overzicht activiteiten UvA Erfgoed 2011

Tentoonstellingen
- 7 grote tentoonstellingen: 4x Bijzondere Collecties (BC) en 3x Allard Pierson Museum (APM) inclusief grootse openingen (Vijf eeuwen Doopsgezinden in Nederland, Verboden Toegang (géén officiële opening), Toerist in de Gouden Eeuw, De Ontdekking van de Mens, Etrusken)
- 5 Erfgoedlab projecten
- 3 fototentoonstellingen APM gang
- 10 kleine vitrinetentoonstellingen

Boekensalons/boekpresentaties
12 boekensalons/boekpresentaties (100 jaar Nescio, Noordzij, Arnon Grunberg (2), Wibo Bakker, lancering winkel Nijhof & Lee, De Buitenkant, kinderboekenweek, trilvensters, Sinterklaaspapier, Hella Haasse, Politiek debat)

Grote activiteiten, zoals Museumweekend, MuseumN8, Universiteitsdag, Summerschool 2011 etc.
14 in totaal - waaronder verder nog:
Week v/d Klassieken, Dag v/d Klassieken, Boekennacht, Kunstschooldag, Uitmarkt, Open Monumentendag, Week v/d Geschiedenis, Manuscripta, Boekenbeurs en AUV-dag

Lezingen georganiseerd door/voor BC en APM
30 in totaal, waaronder:
- 4 kindercolleges in het kader van de MuseumJeugdUniversiteit
- 4 lezingen in het kader van de tentoonstelling Alexander de Grote
- 1 lezing/doperscafé in het kader van de tentoonstelling Vijf Eeuwen Doopsgezinden
- 1 lezing in het kader van de tentoonstelling Verboden Toegang
- 1 lezing/colloquium in het kader van de Gouden Eeuwtentoonstelling
- 6 lezingen in het kader van de Etruskententoonstelling
- 2 lezingen/presentaties in het kader van de tentoonstelling ErfgoedLab
- 3 lezingen/bijeenkomsten vrienden UB
- 3 lezingen/bijeenkomsten vrienden APM (waarvan 1 concert)
- 1 Frederik Mullerlezing
- 1 Allard Pierson Lecture
- 1 Jacob Israël de Haan Lezing
- 1 Darwin-lezing (in de Artisbibliotheek)
- 1 lezing / uitreiking Mijksenaar Award

Overige activiteiten
31 in totaal, waaronder:
- 1 uitreiking Best verzorgde boekomslag 2010
- 4 overdracht collecties (kaarten, collectie Mijksenaar, collectie Boersma, schenking boek)
- 1 symposium Mooie Plaatjes
- 1 symposium Type Amsterdam
- 1 feestelijke ondertekening intententieverklaring Enschedé
- 1 voorronde Grote Ken je Klassiekenquiz
- 1 Dag van de Amsterdamse Geschiedenis
- 2 bijeenkomsten van het KNAG en het Frederik van Eeden Genootschap
- 1 mecenaatsbijeenkomst

- 1 bijeenkomst van de UvA Erfgoedraad
- 1 AVRO-ontvangst bij de Etruskententoonstelling
- 1 VPRO-uitzending in het kader van de Gouden Eeuw-tentoonstelling
- 14 overige, aan UvA Erfgoed gerelateerde bijeenkomsten (Scriverius, Symposium Oudheidkundige Opleidingen, Internationaal congres Romeins Aardewerk, NINO-lezingen (2x), Russische cartografie, jaarvergadering Stripschap, UKB Handschriftenwerkgroep, Vereniging Rembrandt, Tielestichting, congres Oude Geschiedenis, Werkgroep Geschiedenis Cartografie, jury-bijeenkomst AKO-literatuurprijs, presentatie nieuwe Folia/Havana)

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

Overzicht acquisities UvA Erfgoed 2011

Bijzondere Collecties

Het is een positief jaar voor de aanschaf. Dat kwam met name door de grote aantallen collecties die dit jaar zijn verworven door schenking of aankoop.
Onderstaand de nieuwe collecties in willekeurige volgorde:

- Archief Arnon Grunberg (literaire collecties)
- Collectie Wagenaar: Meggendorffer boeken (beweegbare boeken)
- Collectie Mijksenaar (cartografie)
- Collectie brieven Albert Verwey (literaire collecties)
- Collectie Frankfurther (strips)
- Collectie Alfons Van Heusden (grafisch ontwerp van boekbanden, spellen als barricade, etc.)
- Collectie kaarten van de Rijks topografische dienst (cartografie)
- Collectie Culinair museum Amersfoort (aanvullingen op bruikleen culinaire collecties)
- Collectie Boerma (liederen)
- Collectie George Mazure (strips)
- Collectie Stadsdrukkerij (grafische vormgeving)
- Collectie Bern C. van Bercum (grafische vormgeving)
- Archief Reinjan Mulder (aanvulling op archief Grunberg)
- Collectie Zadoks (Sinterklaaspapier)
- Collectie Covens & Mortier (archief cartografiebedrijf)
- Collectie Thomas (foto's studentenvereniging)

Verder zijn er door aankoop en schenking stukken verworven waaronder

- een presentexemplaar met een eigenhandig in goud geschreven opdracht aan de Staten van Holland en West-Friesland van de eerste Nederlandse uitgave van Emanuel van Meterens *Memorien* van 1599 door de heer James Tanis, de uitgave van *het tweede deel van de Commentarien ofte Memorien* tot 1610 (Er was alleen een exemplaar in Washington in openbaar bezit);
- Antonius van Hemert *Vertroostinghe in alle lijden ende tegenspoet* uitgegeven bij Harmen Jansz Muller in Amsterdam in 1610; Christian Hoburgs *Lebendige Hertzens-Theologie, das ist: Andächtige Betrachtung, wie Jesus im Hertzen inwohne* een embleembundel van de Amsterdamse uitgever Henricus Betkius uit 1661 waarvan alleen in de literatuur een exemplaar vermoed werd en waarvan alle latere Nederlandstalige uitgaven al in ons bezit waren;
- *De bezeten mof of de koddige en vermakelyke levensloop van den beruchten Hans K**** in 1775 bij Johannes van Seggeren in Amsterdam uitgegeven;
- de dagboeken van Leo Polak;
- een zestal officiële op perkament geschreven privileges voor uitgaven van boeken in Amsterdam in de 18de eeuw en een klacht van een Amsterdamse uitgever over elders gedrukte werken die in Amsterdam verkocht worden in strijd met een verstrekt privilege;
- titels uit een particuliere collectie waarvan de aanschaf over drie jaar is gespreid en waarvan de betaling voor 75% door de vrienden wordt gedragen en waarin in het volgend jaarverslag gedetailleerder wordt ingegaan

Vermissingen en diefstal

In 2011 zijn twee stukken verworven die ooit tot de collectie hebben behoord en een stuk dat waarschijnlijk tot de collectie heeft behoord. Het betreft

- een almanak met beslag uit 1693 van Saeghman met het stempel van de UB dat aan veilinghuis Adams was aangeboden en via hen van de eigenaar tegen een kleine vergoeding is verworven.
- Een schilderij van Rudolpho Gwaltherus (1519-1586), Zwitsers theoloog, getrouwd met de dochter van Zwingli, een 17e eeuwse kopie naar een 16e eeuws schilderij door Tobias Stimmer werd aan Christies aangeboden en door hen herkend als een vermist schilderij uit de Papenbroeck collectie van de UvA. Het is tegen een billijke vergoeding door de eigenaar aangeboden en door ons verworven.
- Een Borger Wacht Almanach voor 1719 uitgegeven bij Stichter bij Bubb Kuyper lot 4902 dat mogelijk tot de bibliotheek heeft behoord maar waarvan het vroegere eigendom niet kon worden aangetoond is op die veiling verworven.

Allard Pierson Museum
Op 20 december is in een schenkingsakte vastgelegd dat de voorwerpen die eigendom waren van de Vereniging van vrienden zijn geschonken aan het Allard Pierson Museum.
Andere aanwinsten van het museum in 2011 waren zes stuks vaatwerk van aardewerk uit Iran die door een particuliere verzamelaar werden geschonken.

UB FTE's onderverdeeld naar geslacht

Personeel in dienst

Geslacht	2009**	2010***	2011
Man	95,3	87,5	87,3
Vrouw	93,6	95,8	93,8
Totaal	**188,9**	**183,3**	**181,1**

** In 2009 overgang FNWI Bibliotheek naar UB, 8,9 FTE
*** In 2010 overgang studiecentra naar UB, 2,6 FTE

Bron: UvA Data

UB FTE's onderverdeeld naar leeftijdsgroep

Personeel in dienst

Leeftijd	2009**	2010***	2011
<35	12,7	13,8	10,8
35 - 39	18,0	16,9	17,4
40 - 44	24,9	17,2	14,5
45 - 49	23,2	23,7	27,1
50 - 54	39,1	32,1	30,3
55 - 59	43,4	51,7	48,4
60 - 64	25,8	27,1	32,6
> 65	1,8	0,8	0
Totaal	**188,9**	**183,3**	**181,1**

** In 2009 overgang FNWI Bibliotheek naar UB, 8,9 FTE
*** In 2010 overgang studiecentra naar UB, 2,6 FTE

Bron: UvA Data

UB FTE's onderverdeeld naar salarisschalen

Personeel in dienst

Schaalverdeling	2009**	2010***	2011
- 15+	1	1	1
- 10 - 14	72,4	71,1	73,5
- 1 - 9	115,5	111,2	106,6
Totaal	**188,9**	**183,3**	**181,1**

** In 2009 overgang FNWI Bibliotheek naar UB, 8,9 FTE
*** In 2010 overgang studiecentra naar UB, 2,6 FTE

Bron: UvA Data

Titel
Jaarverslag Bibliotheek 2011

UB ontwikkeling ziekteverzuim en frequentie

Personeel in dienst

Duur	2009	2010	**2011**
1 t/m 7 dagen	1,1	1,3	1,2
1 t/m 6 weken	1,1	1,0	0,9
6 weken t/m 6 maanden	1,7	2,0	0,7
6 maanden t/m 1 jaar	1,3	0,7	0,2
Langer dan 1 jaar	1,6	2,7	2,2
Totaal verzuimpercentage	6,9	7,6	5,1
Meldingsfrequentie	1,6	1,7	1,5
Percentage niet ziek	32,9	27,8	31,1

UB exploitatie-overzicht 2011

exclusief HvA Bibliotheek
in euro's

Kosten-/batensoort	Begroting 2011	Werkelijk 2011
Inkomsten van derden	1.880.000	3.468.380
Intern budget	33.674.360	33.804.527
Totaal baten	**35.554.360**	**37.272.907**
Personeel (PID) *	-10.506.325	-10.791.469
Personeel overige lasten (PID)	-244.904	-144.806
Dotatie personele voorzieningen (PID)	-123.988	127.874
Inhuur personeel	-1.268.000	-1.623.335
Subtotaal personeel	**-12.143.217**	**-12.431.736**
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	-853.000	-928.024
Collectievorming	-4.203.000	-4.032.303
Uitbesteed werk	-1.086.000	-1.571.703
Overige kosten	-1.672.127	-1.227.421
Huisvestingskosten **	0	-171.485
Afschrijvingen	-424.000	-481.520
Subsidies en overdrachten	-88.000	-382.548
Financiële lasten	0	-256
Subtotaal materiele kosten	**-8.326.127**	**-8.795.260**
Toerekening diensten GDS * **	**-15.792.181**	**-16.149.880**
Totaal exploitatieresultaat	**-707.165**	**-103.969**

* In de begroting van 2011 is in de cijfers personeel in dienst, een taakstellende opdracht ingevoerd van 190.000 euro
** specifieke gebouwgebonden kosten
(OTM)
*** kosten voor Gemeenschappelijke Dienstverlening (Faciltair Centrum, Administratief Centrum, Informatiseringscentrum en Vastgoed)

Bron: UvA Data, aangepast in format

UB Collectievorming onderverdeeld naar materiaal

Materiaal	2009	2010	2011
Uitgaven collectievorming (incl. FdR, AMC, ACTA)	5.366.000	5.476.000	5.979.000
Uitgaven boeken	732.000	631.000	731.000
Uitgaven gedrukte tijdschriften	836.000	714.000	538.000
Uitgaven elektronische tijdschriften*	3.726.000	3.085.000	3.395.000
Uitgaven elektronische bronnen	69	1.046.000	1.315.000
Aantal boekaanwinsten	20.701	23.978	20.696
Aantal lopende gedrukte tijdschriften	5.490	5.302	4.755
Aantal elektronische tijdschriften	22.666	26.123	29.972

* In 2009 was dit getal aanzienlijk hoger omdat de 'elektronische bronnen' hier nog gedeeltelijk in verwerkt waren; dit was in 2010 niet meer het geval.

Bron: UvA Data

Gebruikscijfers bibliotheek	2009	2010	2011
Aantal openingsuren UB met volledige dienstverlening	87	87	87
Aantal bezoeken UBA website	0	1.200.000	1.100.754
Aantal uitleningen	359.137	280.478	267.930
Aantal zoekacties in de catalogus	1.423.957	3.217.183	3.019.734
Aantal zoekacties in Picarta	1.479.400	1.368.774	1.162.853
Aantal zoekacties Web of Science	398.412	357.044	318.731
Aantal zoekacties in Journal Citation reports	18.814	19.366	21.448
Aantal zoekacties in PsycInfo	350.696	339.909	341.916
Aantal zoekacties in MathSciNet	68.284	75.145	46.231
Aantal geraadpleegde artikelen in Science direct	886.070	900.790	993.130
Aantal geraadpleegde artikelen in e-journals	4.869.780	4.324.716	4.595.265
Aantal geraadpleegde artikelen in Springer	153.663	154.229	219.857
Aantal artikelen geraadpleegd in Wiley Blackwell	244.849	286.767	377.698